

ÖĞRETİM ÜYESİ YETİŞTİRME PROGRAMINA İLİŞKİN ESAS VE USULLER

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Esas ve Usullerin amacı, Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı'nın koordinasyonunda, Öğretim Üyesi Yetiştirme Programı kapsamında, lisansüstü eğitim verme imkânına sahip olan yükseköğretim kurumlarında, öğretim üyesi ihtiyacı olan diğer yükseköğretim kurumlarının araştırma görevlilerine lisansüstü eğitim yaptırılması yoluyla, öğretim üyesi yetiştirilmesine ilişkin esas ve usulleri düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2– (1) Bu Esas ve Usuller, Öğretim Üyesi Yetiştirme Programının işleyişine ilişkin hükümleri kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Esas ve Usuller, 04.11.1981 tarih ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanun'unun 10 uncu maddesi,

(2) 2010 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununun, "Kadroların Kullanımına İlişkin Esaslar" başlıklı 22'nci maddesinin 5 inci fıkrası,

hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Esas ve Usullerde geçen;

a) **ÖYP:** Öğretim Üyesi Yetiştirme Programını,

b) **YÖK-ÖYP Komisyonu:** Yükseköğretim Kurulu Başkanı tarafından bir Yürütme Kurulu üyesi başkanlığında farklı branşlardan beş öğretim üyesi ve bir DPT temsilcisinden oluşturulan komisyonu,

c) **ÖYP Araştırma Görevlisi:** Öğretim Üyesi Yetiştirme Programı'na katılan lisansüstü eğitim yapan araştırma görevlisini,

ç) **ÖYP Üniversitesi:** Öğretim Üyesi Yetiştirme Programı kapsamında lisansüstü öğretim veren yükseköğretim kurumunu,

d) **ÖYP Kurum Koordinasyon Birimi:** Yükseköğretim kurumlarında Öğretim Üyesi Yetiştirme Programının sekretarya hizmetlerinin yürütülmesi, bütçe ödeneklerinin özel hesaba aktarılması ve özel hesaba ilişkin iş ve işlemlerin yürütülmesinden ile her türlü harcamanın yapılmasında yetkili ve sorumlu birimi,

e) **ÖYP Kurum Koordinatörü:** ÖYP Kurum Koordinasyon Biriminin faaliyetlerinin yükseköğretim kurumu adına yürütülmesinden sorumlu, üst yönetici tarafından belirlenen ve üst yöneticiye karşı sorumlu kişiyi,

f) Gerçekleştirme görevlisi: Harcama yetkilisi tarafından ÖYP kurum koordinasyon biriminde görevli personel arasından belirlenen kişi ya da kişileri,

g) Harcama yetkilisi: ÖYP kurum koordinatörünü,

h) Muhasebe birimi: Yükseköğretim kurumlarında muhasebe işlemlerinin yürütüldüğü birimi,

ı) Muhasebe yetkilisi: Muhasebe biriminin yönetiminden ve yetkili mercilere hesap vermekten sorumlu kişiyi,

i) Özel hesap: Yükseköğretim kurumları bütçelerinde Öğretim Üyesi Yetiştirme Programı için YÖK tarafından ÖYP Üniversitelerine aktarılan ödeneğin tutulduğu ve kamu bankalarının birinde açtırılan özel hesabı,

j) ÖYP Puanı: Öğretim Üyesi Yetiştirme Programına araştırma görevlisi olmak üzere başvuran adayların ya da program gereğince bir ÖYP üniversitesine eğitim görmek amacıyla başvuran ÖYP araştırma görevlilerinin lisans genel not ortalamasının %35'i ile Akademik Personel ve Lisansüstü Eğitimi Giriş Sınavında (ALES) ilgili alanda alınan puanın %50'si ve varsa yabancı dil puanının %15'i alınarak hesaplanan ve en son girilen ALES ve Yabancı Dil Sınav sonuçlarına göre güncellenebilen puanı,

k) YÖK: Yükseköğretim Kurulunu,

l) Yükseköğretim Kurumu: Üniversiteler ile yüksek teknoloji enstitülerini,

m) Program: Öğretim Üyesi Yetiştirme Programını,

n) Yabancı Dil Sınavı: ÜDS, KPDS veya eşdeğerliliği YÖK tarafından kabul edilen dil sınavını,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Kontenjanlar, Değerlendirme ve Atama

ÖYP Araştırma Görevlisi Kontenjanları

MADDE 5 – (1) Yükseköğretim kurumları, program kapsamında alınmasını istedikleri anabilim dalları itibariyle araştırma görevlisi sayılarını ve araştırma görevliliğine başvuruda bulunacakların lisans veya lisansüstü mezuniyet alanlarına ilişkin özel şartları belirleyip YÖK'e bildirir. YÖK Yürütme Kurulu, programa katılmak üzere başvuruda bulunan yükseköğretim kurumlarının taleplerini değerlendirir ve ÖYP araştırma görevlisi kontenjanlarını belirler.

Başvuru ve Değerlendirme

MADDE 6 –(1) Öğretim Üyesi Yetiştirme Programı'na, YÖK Yürütme Kurulu kararı ile YÖK resmi internet sitesinde ilan edilen ÖYP araştırma görevlisi kontenjanlarına, belirlenen koşulları karşılayan adaylar ilgili rektörlüklere bireysel olarak başvururlar. Değerlendirme ve atamalar cari usullere göre yapılır.

(2)ÖYP araştırma görevlisi kadrolarına, ilgili yükseköğretim kurumunun senato kararı ile ÖYP puanları esas alınarak da atama yapılabilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Yabancı Dil Öğretimi ve Lisansüstü Eğitim

Yabancı Dil Eğitimi

MADDE 7 — (1) Yabancı Dil Sınav Sonucu 65 puanın altında olan ÖYP araştırma görevlilerine istekleri halinde ÖYP Puanları ve tercihleri esas alınarak Yükseköğretim Kurulunun belirlediği yurtiçindeki üniversitelerde 6 aya kadar yabancı dil eğitimi verilir.

(2) Yurtiçindeki en çok 6 aylık yabancı dil eğitimini tamamlayan ÖYP araştırma görevlileri, kadrolarının bulunduğu üniversitelere dönerler.

(3)Yabancı Dil Sınav Sonucu 65 ve üzeri puan alan ÖYP araştırma görevlileri, istekleri halinde yabancı dil eğitimi için 3 ay süreyle yurtdışına gönderilir.

(4)Yabancı Dil eğitim programlarının başlama tarihinden en geç 1 yıl sonra, yapılacak ilk Yabancı Dil Sınavından 65 ve üzeri puan alamayan ÖYP araştırma görevlileri ÖYP Programı kapsamında yapılan desteklerden faydalanamazlar.

ÖYP Öğrenci Kontenjanları ve yerleştirme

MADDE 8 – (1) Programa öğretim üyesi yetiştirmek amacıyla katılan yükseköğretim kurumları, lisansüstü öğrenim verebilecekleri anabilim dallarını, bu anabilim dallarındaki öğretim üyesi sayılarını, eğitim-öğretim ve araştırma altyapılarını, ÖYP dışı mevcut ve bu kapsamda almayı planladıkları öğrenci sayılarını ve bu öğrencilerde arayacakları asgari şartları YÖK'e bildirir. Yürütme Kurulu tarafından YÖK-ÖYP Komisyonunun görüşü de alınarak bu talepler arasından ÖYP kapsamında desteklenecek lisansüstü programlar, öğrenci kontenjanları ve öğrencilerin kabulüne ilişkin şartlar YÖK resmi internet sitesinde ilan edilir.

(2) 65 ve üzeri Yabancı Dil Sınav puanı olan ÖYP araştırma görevlileri, YÖK tarafından ilan edilen ÖYP lisansüstü programlarına, lisansüstü öğrenci olarak kayıt yaptırdıktan sonra, YÖK Yürütme Kurulu kararı ilgili üniversitelere görevlendirilir.

Öğrenim Süresi

MADDE 9 — (1) ÖYP öğrenim süresi yüksek lisans için 4, doktora programı için 8, bütünleştirilmiş doktora programı için 10 yarıyıldır. Tez çalışmalarını tamamlayamayan araştırma görevlilerine, tez izleme komitesinin gerekçeli kararı ve enstitü yönetim kurulu onayı ile yüksek lisans için 2; doktora veya bütünleştirilmiş doktora programı için en fazla 4 yarıyıl ek süre verilebilir. Kendilerine ek süre verilen araştırma görevlileri, ek süre boyunca, bu program kapsamında verilen desteklerden yararlanamazlar.

(2) Ek süre de dâhil belirtilen süreler içinde çalışmalarını tamamlayamayan veya programa devam etmek istemeyen ÖYP araştırma görevlilerine mecburi hizmet sözleşmesi maddeleri uygulanır.

Mecburi Hizmet Sözleşmesi

MADDE 10 — (1) Eğitim programına başlayan ÖYP araştırma görevlileri, kadrosunun bulunduğu üniversiteye karşı sorumlu olmak üzere, 2547 sayılı Kanunun 35 nci maddesi hükmü çerçevesinde bir mecburi hizmet sözleşmesi imzalar.

Danışman Atanması ve tez izleme komitesi

MADDE 11 — (1) ÖYP araştırma görevlilerine, lisansüstü öğrenim için kayıtlı oldukları enstitü tarafından bir danışman görevlendirilir. Danışman, her yarıyıl sonunda öğrenci hakkında, ilgili enstitü tarafından belirlenen esaslara uygun olarak hazırlayacağı değerlendirme raporunu enstitüye sunar. Bu raporlar düzenli olarak öğrencinin mecburi hizmet yükümlüsü olduğu üniversiteye iletilir.

(2) Dersleri başarı ile tamamlayan ÖYP araştırma görevlilerinin tez çalışmalarını değerlendirmek üzere, enstitü tarafından, varsa mecburi hizmet yükümlüsü olduğu üniversitede görev yapan bir öğretim üyesinin de katılımıyla en az üç öğretim üyesinden meydana gelen bir tez izleme komitesi oluşturulur. Bu komite her yarıyıl sonunda toplanarak ÖYP araştırma görevlisinin tez çalışmasını değerlendirerek bir rapor hazırlar. Raporun bir nüshası ÖYP araştırma görevlisinin mecburi hizmet yükümlüsü olduğu üniversiteye iletilir.

(3) Dersleri başarı ile tamamlayarak tez aşamasına geçen ÖYP araştırma görevlileri, tez danışmanının olumlu görüşü ve YÖK Yürütme Kurulu kararı ile atandıkları üniversitede tez çalışmalarını yürütebilirler.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

ÖYP Bütçesi, Harcamalar, Özel Hesap ve Kaynak Aktarımı

ÖYP Araştırma Görevlisi Bütçesi

Madde 12 - (1) ÖYP araştırma görevlilerinin eğitimleri süresince kullanılmak üzere Yükseköğretim Kurulu tarafından her bir ÖYP araştırma görevlisine ait olmak üzere eğitim, öğretim ve araştırma amacıyla bir kaynak tahsis edilir. Tahsis edilen ödeme miktarı bir proje fonu; yurt dışı kısa ve uzun süreli bilimsel amaçlı toplantı giderleri; yurtiçi ve yurtdışı yabancı dil dâhil eğitim-öğretim masrafları; ÖYP üniversitesine alınacak ofis ekipmanları, sarf malzemeleri ve makine-teçhizat alım ve bakım onarım destek harcamaları; danışmanları için kısa süreli yurtiçi ve yurtdışı bilimsel amaçlı toplantı giderleri, tez çalışmaları ile eğitim programı kapsamında yapılacak diğer mecburi ödemelerden oluşur.

Yabancı Dil Eğitimi Harcamaları

Madde 13- (1) ÖYP kapsamında yurt içinde yabancı dil eğitimi veren yükseköğretim kurumlarına bu eğitimlerin karşılığında Öğretim Üyesi Yetiştirme Programı harcama kalemleri kapsamında ödeme yapılır. Yapılacak ödeme miktarı YÖK Yürütme Kurulu tarafından belirlenerek ilgili yükseköğretim kurumlarına aktarılır.

(2) Yurt dışında yapılacak yabancı dil öğretim bedelleri, ilgili ÖYP araştırma görevlisinin bulunduğu yükseköğretim kurumlarının hesabına aktarılır.

Kaynak aktarımı

MADDE 14 - (1) YÖK bütçesinin mevcut veya yeni açılacak tertiplerine kaydedilen ödenekten program uyarınca desteklenmesine karar verilen başvurulara ilişkin uygun görülen tutarlar, YÖK bütçesine gider kaydedilmek suretiyle program yürütücüsü yükseköğretim kurumunun kamu bankalarından birinde Öğretim Üyesi Yetiştirme Programı Destek Hesabı

adiyla açtıracağı banka hesabına aktarılır. Aktarılan tutarlar, ilgili yükseköğretim kurumunun bütçesine gelir kaydedilmeksizin açılacak özel hesaplarda izlenir. Özel hesaplarda izlenen tutarlar, yükseköğretim kurumlarının Strateji Geliştirme Birimlerinde açılmış bulunan diğer banka hesapları ile ilişkilendirilmez. ÖYP kapsamında yapılacak aktarmalara ilişkin süreler ve miktarlar YÖK Yürütme Kurulu tarafından belirlenir.

Özel hesaptan yapılacak harcamalar

MADDE 15 - (1) Özel hesaplarda izlenen tutarlar sadece ÖYP kapsamında yapılacak harcamalarda kullanılır. 12 inci maddede belirtilen her bir harcama kalemi için yapılacak ödemelere ilişkin üst sınırlar, YÖK Yürütme Kurulu tarafından belirlenir.

Özel hesabın kullanımı

MADDE 16 - (1) Özel hesaptan yapılacak ödemelere ilişkin gider gerçekleştirme işlemleri, ÖYP Kurum Koordinasyon Birimi tarafından yerine getirilir. Yükseköğretim kurumu üst yöneticisi tarafından ÖYP Kurum Koordinasyon Biriminde görevli personel arasından belirlenen gerçekleştirme görevlisinin imzasını müteakip tahakkuk eden giderler, harcama yetkilisinin muhasebe birimine, muhasebe yetkilisinin de bankaya vereceği talimat üzerine ilgililer adına özel hesaptan ödenir.

Yurtdışı Çalışmalar

MADDE 17 — (1) ÖYP araştırma görevlileri, bu amaçla Yükseköğretim Kurumlarına kendileri için tahsis edilen miktarı aşmamak kaydıyla, gerektiğinde danışmanları ile birlikte kısa süreli yurtiçi ve yurtdışı bilimsel toplantılara katılabilirler. Söz konusu yurtdışı bilimsel toplantılara katılma giderleri de proje kapsamında desteklenir. Ayrıca ÖYP araştırma görevlileri, yüksek lisans eğitimleri süresince en çok üç ay, doktora eğitimleri süresince de en çok 12 ay yurt dışında bir üniversitede eğitim-öğretimlerini veya araştırmalarını sürdürebilirler. Kısa süreli yurtiçi ve yurtdışı faaliyetlerine ilişkin harcamalarda 6245 sayılı Harcırah Kanunu hükümleri geçerlidir. Ancak, bir ayı aşan süreler için ÖYP araştırma görevlilerine 1416 sayılı kanun hükmünce ödenen burs miktarınca aylık ödeme yapılır.

Muhasebeleştirme işlemleri ve belgeleri

MADDE 18- (1) Özel hesaba aktarılan tutarlar ile bunlardan yapılan harcamalar bütçe gelir-gider hesaplarıyla ilişkilendirilmeksizin, emanet hesaplarda izlenir. Emanet hesaplardan yapılan bütün işlemlerde Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği eki muhasebe işlem fişi, muhasebeleştirme belgesi olarak kullanılır. Muhasebeleştirme belgelerinin ekine harcama belgelerinin asılları eklenir. Harcama belgelerinin onaylı nüshaları da ÖYP Kurum Koordinasyon Ofislerinde muhafaza edilir.

Harcama belgeleri ve muhafazası

Madde 19- (1) ÖYP kapsamında yapılan harcamaların belgelendirilmesinde Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliği hükümleri kıyasen uygulanır. ÖYP faaliyetleri ile ilgili her türlü işlem ve harcamalara ilişkin belgelerin nüshaları, ilgili yükseköğretim kurumu ÖYP Kurum Koordinasyon Ofislerinde genel hükümlere göre muhafaza edilir ve denetime hazır halde bulundurulur.

Aktarma ve iade

MADDE 20 - (1) Özel hesaplarda izlenen tutarlar, 14 üncü madde uyarınca YÖK kararı ile belirlenen dağılıma uygun olarak harcanır. Ancak, söz konusu dağılımda aktarma amacı doğrultusunda kullanılamayacağı anlaşılan tutarlar arasında ve diğer gider kalemlerinden bu gider kalemlerine üst yöneticinin onayı ile aktarma yapılabilir. ÖYP kapsamında özel hesapta

izlenen tutarlardan program süresi sonunda kullanılmayan tutarlar, YÖK'ün ilgili hesaplarına iade edilir.

Sorumluluk

MADDE 21- (1) Yükseköğretim kurumları, bu Esas ve Usullerde kendisine verilen görevlerin mevzuata uygun olarak ve etkin bir şekilde yürütülmesinden ve YÖK'e gerekli bilgi akışının sağlanmasından sorumludur.

Denetim

MADDE 22 - (1) Bu Esas ve Usuller kapsamında yapılan harcamalar, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa göre denetlenir. ÖYP'nin uygulanmasına ilişkin olarak yükseköğretim kurumunca yapılan iç denetim sonucunda bu Esas ve Usullere aykırılık teşkil eden bir hususun tespiti halinde bu durum ilgili yükseköğretim kurumu tarafından YÖK'e iletilir. ÖYP'nin yükseköğretim kurumlarındaki uygulamaları gerek görülmesi halinde ayrıca YÖK tarafından denetlenebilir. ÖYP faaliyetlerinde Türk Ceza Kanunu açısından suç teşkil eden fiillerin tespiti halinde görevliler hakkında ilgili yükseköğretim kurumu tarafından genel hükümlere göre işlem yapılır.

(2) Bu Esas ve Usuller kapsamında yapılan harcamalar Sayıştay denetimine tabidir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Lisansüstü öğretimin tamamlanması ve öğretim üyeliğine atanma

MADDE 23 — (1) Doktora programından başarı ile mezun olan ÖYP araştırma görevlileri; en geç bir ay içinde mecburi hizmetle yükümlü olduğu üniversitedeki görevlerine dönerler. Öğretim üyesi kadro ilanlarında ÖYP kapsamında lisansüstü öğrenimini başarı ile tamamlayan araştırma görevlilerinin bulunduğu anabilim dallarına öncelik tanınır.

MADDE 24 — (1) 31/07/2008 tarihinden sonra yükseköğretim kurumlarının araştırma görevlisi kadrolarına atanan ve halen aynı kadroda bulunan araştırma görevlilerinden, ÖYP puanı, bu usul ve esaslar çerçevesinde aynı üniversitenin aynı anabilim dalına atanan araştırma görevlileri ile eşit ya da daha yüksek olanlar, yükseköğretim kurumlarının ilgili yönetim kurullarının önerisi ve YÖK Yürütme Kurulu'nun kararı ile bu usul ve esaslar çerçevesinde ÖYP araştırma görevlisi desteklerinden faydalandırılırlar.

(2) Bu usul ve esasların yürürlüğe girmesinden önce, ÖYP programına dahil olan üniversiteler de DPT tarafından daha önce aktarılmış meblağlar dikkate alınarak YÖK Yürütme Kurulu'nun kararı ile bu usul ve esaslar çerçevesinde ÖYP araştırma görevlisi desteklerinden faydalandırılırlar.

Yürütme

MADDE 25 – (1) Bu esas ve usuller hükümlerini Yükseköğretim Kurulu Başkanı yürütür.